

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 597/2021-142

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a zo sudcov Jany Laššákovej a Luboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Henrietou Danišovou, Janka Alexyho 7, Bratislava, proti uzneseniu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V č. k. 1 Pn 520/20/1105-26 z 8. januára 2021 a proti uzneseniu vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V, odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-564/1-VYS-B5-2020 z 10. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti veci

1. Ústavnému súdu bola 8. marca 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 21 ods. 1, čl. 22 ods. 1, čl. 23 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie práv podľa čl. 8 ods. 1 a čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 9 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej len „nariadenie“), čl. 25, čl. 47 ods. 1 a 2, čl. 54 Charty základných práv Európskej únie, čl. 16 a čl. 5 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach uznesením prokurátora a uznesením vyšetrovateľa označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje obe napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru V príkazom, aby vo veci konali.

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala trestné oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu ohovárania, krivej výpovede a neoprávneného nakladania s osobnými údajmi, ktorých sa mali dopustiť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (uvádzaním v zdravotnej dokumentácii, že ide o pacientku dlhodobo liečenú pre dg. F20 – paranoidná schizofrénia, tohto času bez liečby, v zhoršenom stave), a dcéra sťažovateľky [REDAKOVANÉ]

██████████ (podaním vysvetlenia pred orgánom činným v trestnom konaní o zdravotnom stave matky a prebiehajúcim konaní o obmedzení jej spôsobilosti na právne úkony).

3. O trestnom oznámení sťažovateľky rozhodol vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V, oddelenia kriminálnej polície napadnutým uznesením tak, že ho odmietol podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, pretože nie je dôvod na začatie trestného stíhania, keďže v danej veci nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty zločinu ohovárania ani žiadneho iného trestného činu, ani priestupku.

4. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V napadnutým uznesením tak, že odmietol sťažovateľkou podanú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného poriadku. V odôvodnení v podstatnom uviedol, že konanie žiadneho z dvoch oznamovateľkou uvedených osôb nenapĺňa subjektívnu ani objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu ohovárania, pretože lekárska správa a výpoveď pred orgánmi činnými v trestnom konaní v pozícii svedka nie sú dostupné širokej verejnosti a zakladajú sa na pravde. Prokurátor konštatoval, že nezistil pochybenia v postupe vyšetrovateľa či dozorujúceho prokurátora.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Postup orgánov činných v trestnom konaní napadla sťažovateľka ústavnou sťažnosťou, v ktorej pomerne nesúrodo poukazuje na viaceré trestné konania, ktoré iniciovala ako oznamovateľka. Sťažovateľka spája všetky tieto trestné konania do jedného celku a opakovane spochybňuje postupy a rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, ak nepostupovali pri vybavovaní jej trestných oznámení podľa jej predstáv. Takýto postup orgánov činných v trestnom konaní mal podľa názoru sťažovateľky zasiahnuť aj jej spoločenské postavenie. Bez priamej súvislosti k veci cituje rôznorodé zákonné ustanovenia, články ústavy a dohovoru, ku ktorým pridáva vlastný komentár, ktorý nemá relevantnú súvislosť s predmetným trestným konaním.

6. V súhrne je však možné identifikovať predmet konania pred ústavným súdom, ktorým je nesúhlas sťažovateľky s postupom orgánov činných v trestnom konaní pri vybavovaní ňou podaného trestného oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu ohovárania, krivej výpovede a neoprávneného nakladania s osobnými údajmi, pričom sťažovateľka považuje rozhodnutie prokurátora v spojení s rozhodnutím vyšetrovateľa za nezákonné, arbitrárne, všeobecné, účelové, nesplňajúce požiadavky na spravodlivé trestné konanie.

7. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd o nej nálezom takto rozhodol:

„Základné práva a slobody a ľudské práva a slobody sťažovateľky... podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky porušením základných práv a slobôd a ľudských práv a základných slobôd, zaručených Čl. 16 ods. 1 prvej vety, ods. 2 za spojku ani, Čl. 17 ods. 1, ods. 2 pred spojku alebo a za slovom inak, prvej vety, Čl. 19 ods. 1, ods. 2, ods. 3, Čl. 21 ods. 1 prvej vety, Čl. 22 ods. 1 za čiarkou, Čl. 23 pred spojku a, ústavy, Čl. 9 ods. 1 Nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb v súvislosti so spracovaním osobných údajov

a voľnom pohybe týchto údajov vyplývajúceho z Čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Čl. 8 ods. 1, Čl. 13, 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd preklad pod č. 209/1992 Z. z. v zmysle judikatúry najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky, ESLP, nerešpektujúc Čl. 25, Čl. 47 ods. 1, ods. 2, Čl. 54 Charty, ani Rozsudok Súdného dvora, ktorý vo svojom rozsudku z 09. októbra 2001 vo veci C- 377/98 Holandsko / Európsky parlament a Rada, Zb. 2001, s 1 - 7079 body 70 až 77, postupom odporujúcim zákonu, svojvoľným rozhodnutím s poukazom na Čl. 16 a Čl. 5 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práva Paktu uverejneného pod č. 120/1976 Zb. s poukazom na Čl. 7 ods. 4 ústavy, vo veci Okresnej prokuratúry Bratislava V, ul. Prokofievova 4, 851 01 Bratislava 5, uznesením prokurátora č.k. 1 Pn 520/20/1105-26 zo dňa 08.01.2021, právoplatné 08.01.2021, ktorým zamietol sťažnosť [REDAKOVANÉ]... vo veci podozrenia zo spáchania zločinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a iné, podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť oznamovateľky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo dňa 25.11.2020 spolu s jej doplnením zo dňa 08.12.2020 proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ Odboru kriminálnej polície OR PZ V Bratislave 5, pod spisovou značkou ORP-564/1-VYS-B5-2020 zo dňa 10.11.2020, ktorým vyšetrovateľ PZ podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietol vec podozrenia zo spáchania zločinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a iné ...

... tým, že Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V, ul. Prokofievova 4, 851 01 Bratislava 5, uznesením prokurátora č.k. 1 Pn 520/20/1105-26 zo dňa 08.01.2021 vyslovil, že u [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na základe podkladov sťažovateľky a vyjadrenia [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] je sťažovateľka duševne chorá, rozhodnutie a podklady sú v súlade s § 2 ods. 12 tr. por., ktoré objektívne vyhodnotil, je v rozpore s Čl. 9 ods. 1 Nariadenia EÚ, § 6 ods. 6 písm. a) Zák. 546/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti a so skutočnou realitou, porušil ústavné právo sťažovateľky a neoprávnene zasiahol do jej ľudskej dôstojnosti, cti, dobrej povesti a meno, neoprávnene zasiahol do súkromného a rodinného života sťažovateľky.

Tým, že Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V, ul. Prokofievova 4, 851 01 Bratislava 5, uznesením prokurátora č.k. 1 Pn 520/20/1105-26 zo dňa 08.01.2021, vec trestného oznámenia sťažovateľky náležite nevyšetroval, odmietol, postupoval v rozpore s Čl. 9 ods. 1 Nariadenia EÚ, zasiahol neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti, cti, dobrej povesti a dobrého mena, čím neoprávnene zasiahol do jej súkromného a rodinného života, obmedzovaním sťažovateľky zásahmi do nedotknuteľnosti obydlia, dopravovaných správ mobilom, počítačom neoprávnene zasiahol do súkromného a rodinného života sťažovateľky, porušené boli.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje Uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V, ul. Prokofievova 4, 851 01 Bratislava 5, č.k. 1 Pn 520/20/1105-26 zo dňa 08.01.2021 a Uznesenie vyšetrovateľa Policajného zboru, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V, prikazuje Okresnej prokuratúre Bratislava V, ul. Prokofievova 4, 851 01 Bratislava 5 a Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Bratislava V, aby vo veci konali.

3. Sťažovateľke...Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 30.000 000,- eur, slovom tridsať miliónov eur, ktoré je povinná Okresná prokuratúra Bratislava V, ul. Prokofievova 4, 851 01 Bratislava 5, zaplatiť...

4. *Súd priznáva zvolenej advokátke JUDr. Henriete Danišovej, ul. Janka Alexyho 7, 841 01 Bratislava, reg. SAK 610, IČO: 17448565 trovy konania vo výške 415,51 eur...*“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Podstatou námietok sťažovateľky je jej nesúhlas s postupom orgánov činných v trestnom konaní pri vybavovaní ňou podaného trestného oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu ohovárania, krivej výpovede a neoprávneného nakladania s osobnými údajmi. Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie prokurátora v spojení s uznesením vyšetrovateľa za nezákonné a arbitrárne.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv rozhodnutím vyšetrovateľa:

10. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti namieta aj uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V, odboru kriminálnej polície, ktorý postupom podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietol ňou podané trestné oznámenie a ktoré napadla sťažnosťou podľa § 185 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. O sťažnosti sťažovateľky proti tomuto uzneseniu vyšetrovateľa rozhodol prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V napadnutým uznesením tak, že ju zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených základných práv sťažovateľky rozhodnutím policajta (vyšetrovateľa) je teda podstatné, že existoval „iný orgán verejnej moci“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum sťažnosťou prezentovaného porušenia základných práv rozhodnutím policajta. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti nemá ústavný súd právomoc, preto ju bolo potrebné v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde].

III.2. K namietanému porušeniu označených práv rozhodnutím prokurátorky:

11. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom.

12. Ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorá je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpená, pôsobí vo vzťahu k jej predmetu nedostatočne, pretože jej chýba relevantné ústavnoprávne odôvodnenie [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde].

Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty, a to tak, aby konkrétnym vecným okolnostiam bolo adresne priraditeľné porušenie niektorého zo sťažovateľom označených práv. Subjektívny názor sťažovateľky o porušení jej práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. Návrh sťažovateľky trpí absenciou zákonných náležitostí, medzi ktoré je právne aj vecne nevyhnutné zaradiť predovšetkým zmysluplné a ústavnoprávne relevantné odôvodnenie.

13. Sťažovateľka bez akejkoľvek relevantnej súvislosti namieta porušenie čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, 2 a 3 ústavy, resp. čl. 8 ods. 1 a čl. 17 dohovoru, ktorým zodpovedá zákaz mučenia, právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti a ochrana osobných údajov. V konkrétnej argumentácii v rámci svojej ústavnej sťažnosti žiadny z týchto článkov nepriradila k relevantným námietkam, ktoré by mali vzťah k napadnutému rozhodnutiu prokurátora. Rovnaký nedostatok sa týka aj namietaného porušenia čl. 9 ods. 1 nariadenia. Ústavný súd navyše nie je typom dozorného orgánu podľa čl. 51 nariadenia, ktorý by mal právomoc chrániť práva a slobody fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov podľa tohto nariadenia. Taktiež samotné nariadenie nepatrí medzi medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré obsahujú katalóg práv, ktorých porušenie by mohol posúdiť ústavný súd.

14. Nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale jej esenciálnych obsahových náležitostí (ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti), ústavný súd preto sťažovateľku nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (II. ÚS 58/2019, I. ÚS 346/2019, I. ÚS 351/2019).

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozhodnutiu prokurátora vo vzťahu k ostatným označeným právam okrem práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom.

16. Jediné porušenie práva, ktoré sťažovateľka podoprela ústavne relevantnou argumentáciou, je tvrdené porušenie práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré vzhľadom na arbitrárnosti a nedostatku dôvodov napadnutého uznesenia prokurátora.

17. V nadväznosti na podstatu návrhu sťažovateľky, ktorá v konečnom dôsledku súvisí s jej nespokojnosťou s výsledkom vybavenia trestného oznámenia, ktoré podala, ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, II. ÚS 28/06, IV. ÚS 463/2020).

18. V korelujúcom vzťahu k oprávneniam oznamovateľa trestného činu je povinnosť príslušného orgánu činného v trestnom konaní sa v primeranej lehote podaným oznámením zaoberať a v rámci svojich právomocí vyhodnotiť, či odôvodňuje začatie trestného stíhania alebo nie a o tomto hodnotení vydať rozhodnutie. V prejednávanej veci postup orgánov činných v trestnom konaní naplnil obsah základného práva na inú právnu ochranu sťažovateľky ako oznamovateľky trestného činu. Odôvodnenie napadnutého uznesenia prokurátora je zrozumiteľné a zaoberá sa kľúčovými aspektmi posúdenia, že popísané konanie nie je možné kvalifikovať ako trestný čin ohovárania ani

žiaden iný pre absenciu znakov skutkovej podstaty trestného činu. Ústavný súd ho preto považuje za ústavne akceptovateľné.

19. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením prokurátora je zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu